

Monumentnummer*: 525423

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 01 juli 2002
Kadaster deel/nr 82901/148

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Schiedam Schiedam Zuid-Holland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Schiedam

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Schiedam H 1871

Omschrijving**

Inleiding

Voormalige BRANDERIJ gebouwd in 1874 in Eclectische stijl. De branderij is gesitueerd aan de in 1350 gegraven Noordvest en maakt deel uit van een hele rij branderijen die in de jaren zeventig van de negentiende eeuw hier zijn gebouwd. De branderijen stonden in oorspronkelijke opzet (waarschijnlijk in verband met brandgevaar) aan de beide zijden vrij.

De branderij is typologisch representatief voor de huisvesting van deze specifieke productiefase binnen de Jeneverbedrijfstak in de tweede helft van de negentiende eeuw. Karakteristiek is de asymmetrische gevelindeling die het gevolg is van de opstelling op de begane grond van de (bredere) beslagbakken aan één zijde van de branderij en de ketelapparatuur aan de andere zijde. Op de eerste verdieping bevond zich geheel links de deur waardoor, via een ladder, de zakken grondstoffen naar binnen werden gedragen.

NB: Ten behoeve van een verbouwing voor de rijwielfabriek J. van Broekhoeven zijn de originele vensters van de voorgevel in 1954 gewijzigd, naar ontwerp van architect L.N. Krijgsman. Tegen de achterzijde van de branderij is een volume van één bouwlaag gebouwd waardoor een deel van de achtergevel is verdwenen. De in oorsprong vrije ruimte tussen het pand en het linkerbuurpand is over de hele diepte bebouwd met een volume van één bouwlaag waarop aan de voorzijde voor een deel een tweede laag is geplaatst in verband met de trap. Het achterste deel is functioneel verbonden met het pand aan de Noordvestsingel 93. Hierdoor zijn verschillende

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

vensters in de linker zijgevel komen te vervallen. De ruimte aan de rechterzijde is bebouwd met een enkele bouwlaag.

In het interieur is ten behoeve van het kantoor op de constructie van het zadeldak een extra verdieping gemaakt.

Omschrijving

De branderij is opgetrokken op een rechthoekige plattegrond en bestaat uit een hoge begane grond verdieping, een verdieping (en een toegevoegde kapverdieping) onder een met pannen gedekt zadeldak dat met de nokrichting haaks op de straat staat. De voorgevel is opgetrokken in rode/grauwe bakstenen en de achter- en zijgevels in gele IJsselsteen. De voorgevel is gevat tussen gemetselde pilasters met spaarvelden. De pilasters worden visueel langs de daklijn van de tuitgevel doorgetrokken door de toepassing van een gemetseld fries met spaarveld. In de punt van het fries is bakstenen Franse lelie aangebracht. Tussen de begane grond en de verdieping loopt tussen de pilasters een kordonband van kops metselwerk.

De voorgevel bevat op de begane grond rechts van het midden een rondboogvormige dubbele, openslaande inrijpoort die is gevat tussen twee hardstenen pilasters, bekroond door anderhalf steens strekse rollaag waarin een hardstenen sluitsteen met daarin het bouwjaar (1874) gegraveerd. (Het bovenlicht met het karakteristieke spinnenwebvenster is verdwenen.) Links van de deur is een muuranker met rechte schieter. De deur wordt geflankeerd door rechts één en links twee vensters (met niet oorspronkelijke maatvoering en detaillering). Op de verdieping bevinden zich vier dito vensters. In de top van de gevel vervangt een vierkant venster het oorspronkelijke rondlicht. In de linker (westelijke) zijgevel van het pand zijn op de verdieping nog twee licht getoogde originele vensters, met anderhalf steense rollagen en gemetselde waterdorpels. De sporen van de ander originele dichtgemetselde vensters zijn nog in beide zijgevels zichtbaar. De achtergevel heeft ter hoogte van de verdieping geheel rechts in de gevel een licht getoogde deur en links daarvan drie licht getoogde vensters (waarvan één dichtgemetseld) met anderhalfsteens strekse rollagen en gemetselde waterdorpels. In de top van de puntgevel is een rondlicht omlijst door kops metselwerk. De achter- en zijgevels bevatten ter hoogte van de balklaag eenvoudige muurankers met rechte schieters. De inwendige structuur wordt bepaald door een samengestelde balklaag. Op de begane grond wordt de dubbele onderslagbalk gesteund door houten standvinken. De kapconstructie bestaat uit een reeks spanten in de vorm van hangwerken.

Waardering

Voormalige branderij gebouwd in Eclectische stijl in 1874, als karakteristiek bouwtype voor de laatste grote bloeiperiode (1850-1880) van de (kleinschalige) Schiedamse brandersbedrijvigheid van algemeen belang vanwege de architectuur- en cultuurhistorische waarde, alsmede vanwege de beeldbepalende - en ensemblewaarde in relatie met de overige branderijen uit dezelfde periode aan de Noordvestsingel.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Industrie

Functie

Branderij

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument